

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízдила a soudců JUDr. Kateřiny Šimáčkové a JUDr. Jiřího Pally v právní věci žalobce: **Ing. J. B.**, zastoupeného JUDr. Pavlínou Urbancovou, advokátkou, se sídlem Křenová 26, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo obrany**, se sídlem Tychonova 1, Praha 6, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 5. 3. 2010, č. j. 5 Ad 5/2010 - 17,

takto:

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**
- III.** Ustanovené zástupkyni žalobce, JUDr. Pavlíně Urbancové, advokátce, **se přiznává** na odměně za zastupování žalobce a náhradě hotových výdajů částka ve výši 2400 Kč, která je splatná do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku z účtu Nejvyššího správního soudu.

Odůvodnění:

Kasační stížností podanou v zákonné lhůtě žalobce (dále též „stěžovatel“) se domáhá zrušení shora označeného usnesení městského soudu, kterým byla odmítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí ministra obrany ze dne 23. 4. 1996 o propuštění žalobce ze služebního poměru vojáka z povolání a jeho přeložení do zálohy. Městský soud vyšel z toho, že ačkoli podle označení žaloby (žaloba pro neplatnost právního úkonu) nelze žalobu přiřadit k žádnému z žalobních typů, jimiž se lze podle soudního řádu správního (zákon č. 150/2002 Sb.; dále též „s. ř. s.“) domáhat ochrany před správním soudem, z obsahu žaloby je zřejmé, že se jí napadá úkon správního orgánu (rozkaz ministra obrany č. 94 ze dne 23. 4. 1996), že žalobce považuje tento úkon za nezákonný a tvrdí, že mu dosud nebyl řádně doručen. Rozkaz ministra obrany, z něž žalobce přiložil výpis, je nepochybně rozhodnutím ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s., neboť jím bylo zasaženo do žalobcových práv a povinností ze služebního poměru; podaná žaloba je tedy žalobou proti rozhodnutí správního orgánu podle § 65 a násl. s. ř. s. Městský soud se dále zabýval vadami žaloby, zejména nesprávným zněním petitu (žalobce se domáhá vyslovení neplatnosti rozhodnutí,

případně vyslovení neplatnosti podpisu, na místo zrušení napadeného rozhodnutí), soud však nepovažoval za potřebné a účelné vyzývat žalobce podle § 37 odst. 5 s. ř. s. k tomu, aby svou žalobu upravil a uvedl do souladu s požadavky soudního řádu správního, neboť takováto výzva by měla smysl jen tehdy, pokud lze očekávat, že opravená žaloba bude způsobilá k projednání, tedy že soud o ní bude moci věcně rozhodovat a posuzovat oprávněnost žalobních tvrzení. Ze žalobcovy žaloby a jejích příloh je však zjevné, že by nemohla být projednána, ani kdyby žalobce odstranil její formální nedostatky. Napadeným rozhodnutím je rozkaz ministra obrany z 23. 4. 1996, z jehož kopie je zřejmé, že žalobce dne 26. 4. 1996 svým podpisem stvrdil, že byl vyrozuměn o tom, že bylo rozhodnuto o jeho propuštění ke dni 31. 7. 2006 (poznámka Nejvyššího správního soudu: zda jde o zřejmou nesprávnost, kdy správně má být uvedeno datum 31. 7. 1996), i z jakého důvodu se tak stalo. Ačkoli tedy žalobce zpochybňuje řádné doručení rozhodnutí (rozkazu), z doložené písemnosti plyne, že se dne 26. 4. 1996 seznámil s existencí rozhodnutí i s jeho obsahem a důvodem jeho vydání. I kdyby soud připustil, že žalobce se dne 26. 4. 1996 kvůli svému zdravotnímu stavu (žalobce tvrdí, že byl od té doby hospitalizován na psychiatrii a jeho schopnost k právním úkonům byla značně omezená) proto fakticky nemohl z obsahem rozhodnutí seznámit, seznámil se s ním nejpozději dne 8. 12. 2005, kdy mu Vojenský ústřední archiv vyhotovil výpis z rozkazu ministra obrany (případně se tak stalo ve dnech následujících, pokud byl výpis zasílán poštou, což z něj není patrné). Soud tak neměl důvod blíže zkoumat okolnosti, za nichž žalobce dne 26. 4. 1996 podepsal potvrzení o vyrozumění vojáka z povolání o propuštění ze služebního poměru (které plní funkci doručenký); sám žalobce totiž potvrdil, že vlastním přičiněním zjednal jistotu o celém obsahu napadeného rozhodnutí. Nejpozději od prosince 2005 tak mohl rozhodnutí napadnout žalobou; v řízení o ní by soud nejprve musel vyřešit otázku, zda rozhodnutí bylo žalobci řádně doručeno již v dubnu 1996, nebo zda k oznámení rozhodnutí ve smyslu § 72 odst. 1 s. ř. s. došlo až později, a kdy se tak stalo. Jelikož se žalobce v úplnosti seznámil s obsahem napadeného rozhodnutí (ať už se tak stalo úkonem správního orgánu v dubnu 1996, nebo opětovně vlastní žalobcovu aktivitou v prosinci 2005), nepochybuje soud o tom, že mu rozhodnutí bylo oznámeno ve smyslu § 72 odst. 1 s. ř. s. Od tohoto oznámení běží dvouměsíční lhůta, v níž lze podat žalobu proti rozhodnutí správního orgánu; žalobce však podal žalobu až dne 24. 2. 2010 - tj. až několik let poté, kdy už mu obsah rozhodnutí byl znám i podle jeho vlastního tvrzení - a učinil tak tedy opožděně. Městský soud v Praze proto žalobu odmítl jako opožděnou podle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

Proti tomuto usnesení městského soudu podal stěžovatel kasační stížnost z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., tedy z důvodu nezákonnosti rozhodnutí o odmítnutí návrhu. Stěžovatel oponuje názoru městského soudu o opožděnosti žaloby a poukazuje na to, že v žalobě výslovně uvedl, že mu rozkaz ministra obrany ze dne 23. 4. 1996 nebyl řádným způsobem doručen, kdy je zřejmé, že pořízení výpisu z Vojenského ústředního archivu nelze v žádném případě považovat za doručení, tak jak jej má na mysli ustanovení § 72 s. ř. s. Dále v případě listiny označené jako „Potvrzení o vyrozumění vojáka z povolání o jeho propuštění ze služebního poměru“, které měl stěžovatel podepsat dne 26. 4. 1996, tak toto též nelze považovat za „doručení rozkazu ministra obrany“ o propuštění ze služebního poměru, neboť uvedený rozkaz nebyl součástí předmětného potvrzení a nebyl žalobci nikdy předán. Je tedy zřejmé, že rozhodnutí o odmítnutí žaloby je nezákonné, neboť právní závěr soudu o opožděnosti podání žaloby je nesprávný. V případě vytýkaného nesprávného označení žalovaného a nepřesně formulovaného petitu žaloby stěžovatel konstatuje, že bylo povinností městského soudu postupovat podle § 37 odst. 5 s. ř. s. a vyzvat jej k opravě nebo odstranění vad podání a stanovit mu k tomu lhůtu. Teprve poté, nebyla-li by žaloba ve stanovené lhůtě doplněna, bylo na místě žalobu odmítnout. Z ustanovení § 37 odst. 5 s. ř. s. podle stěžovatele v žádném případě nevyplývá, že uvedený postup má soud zvolit pouze v případě, považuje-li to za potřebné a účelné. Tato interpretace § 37 odst. 5 s. ř. s. ze strany městského soudu

je tedy mylná a nepřijatelná. Stěžovatel vychází z toho, že postupem soudu mu tak bylo odňato procesní právo vyplývající právě z ustanovení § 37 odst. 5 s. ř. s. být vyzván k opravě či odstranění vad podání potažmo práv opravit nebo odstranit vady podání. Tento postup městského soudu tak měl za následek nezákonné rozhodnutí o odmítnutí žaloby a je způsobitelným důvodem k podání kasační stížnosti ve smyslu § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. Stěžovatel z uvedených důvodů považuje napadené rozhodnutí za nezákonné a navrhuje, aby Nejvyšší správní soud usnesení městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že nepovažuje za nutné se ke kasační stížnosti konkrétněji vyjadřovat, když má za to, že soud posoudil otázku běhu lhůt v souladu s platnou právní úpravou. Navrhl tudíž, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl. Dále upozornil na fakt, že žalobce již v minulosti podal obdobnou žalobu, kterou se domáhal zrušení rozkazu ministra obrany č. 94 ze dne 23. 4. 1996 a věc byla projednána Městským soudem v Praze a Nejvyšším správním soudem.

Stěžovatel je osobou oprávněnou k podání kasační stížnosti, neboť byl účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí městského soudu vzešlo (§ 102 s. ř. s.), a tuto kasační stížnost podal včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.). V kasační stížnosti uplatnil důvod podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. a pro tento důvod je kasační stížnost shledána přípustnou. Nejvyšší správní soud za této situace napadené usnesení městského soudu v mezích řádně uplatněných kasačních důvodů a v rozsahu kasační stížnosti podle § 109 odst. 2 s. ř. s. přezkoumal, přitom dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Především nutno uvést, že otázkou doručení rozkazu ministra obrany č. 94 ze dne 23. 4. 1996 stěžovateli se Nejvyšší správní soud zabýval již ve svém rozsudku ze dne 21. 12. 2006 č. j. 6 As 49/2005 - 112. Tehdy vyšel z toho, že sám stěžovatel v kasační stížnosti potvrdil, že dne 26. 4. 1996 mu bylo předáno „potvrzení“ o vyrozumění vojáka z povolání o jeho propuštění ze služebního poměru. Ustanovení § 26 odst. 6 zákona č. 76/1959 Sb. stanovilo, že voják z povolání se o svém propuštění ze služebního poměru písemně vyrozumí. Za takovéto písemné vyrozumění bylo možno považovat skutečnost, že stěžovatel dne 26. 4. 1996 před tříčlennou komisí písemně potvrdil převzetí a skutečně převzal originál „Potvrzení o vyrozumění vojáka z povolání o jeho propuštění ze služebního poměru“. Zákon č. 76/1959 Sb. nestanovil žádné obsahové ani formální náležitosti takovéhoto písemného vyrozumění, takže tím, že stěžovatel prokazatelně převzal výše uvedené potvrzení, byla i podle názoru Nejvyššího správního soudu splněna podmínka písemného vyrozumění ze strany žalovaného. Námitku stěžovatele, že rozhodnutí o propuštění ze služebního poměru nemělo potřebné náležitosti rozhodnutí a že až po vyhotovení takovéhoto zákonem nařízeného rozhodnutí je možné vydat propouštěcí rozkaz ministra obrany, neshledal Nejvyšší správní soud důvodnou, protože ze zákona č. 76/1959 Sb. nevyplývá, že by mělo být takovýmto způsobem při propuštění stěžovatele ze služebního poměru postupováno. Nejvyšší správní soud proto shledal správným postup městského soudu, který vyšel z toho, že dvouměsíční lhůta pro podání žaloby podle tehdy platného ustanovení § 250b o. s. ř. ve znění účinném do 31. 12. 2002 počala stěžovateli běžet dnem, kdy mu byl doručen rozkaz ministra obrany o jeho propuštění ze služebního poměru. Z uvedených důvodů lze proto i nynější rozhodnutí městského soudu o odmítnutí žaloby pro opožděnost shledat správným.

I kdyby však bylo na místě vycházet z toho, že stěžovatel měl možnost seznámit se s rozkazem ministra obrany až v prosinci 2005, kdy mu Vojenský ústřední archiv vyhotovil výpis z rozkazu ministra obrany, nic by to neměnilo na správnosti závěru městského soudu o opožděném podání stěžovatelovy žaloby. V této souvislosti lze poukázat na rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 2. 2009, č. j. 2 As 25/2007 - 118

(na nějž městský soud v odůvodnění svého usnesení rovněž odkazuje), podle něhož je-li účastník řízení, jehož práva, právem chráněné zájmy či povinnosti byly rozhodnutím dotčeny (§ 14 odst. 1 správního řádu z roku 1967) opomenut při oznámení rozhodnutí, nastane fikce oznámení rozhodnutí k okamžiku, k němuž je bezpečně a bez rozumných pochyb zjištěno, že opomenutý účastník seznal úplný obsah rozhodnutí co do jeho identifikačních znaků i věcného obsahu, zásadně tedy rovnocenně tomu, jako by mu bylo rozhodnutí řádně oznámeno. V daném případě by bylo možno vycházet z toho, že fikce oznámení rozkazu ministra obrany nastala v prosinci 2005, kdy Vojenský ústřední archiv předal stěžovateli výpis z rozkazu ministra obrany. Městský soud proto správně vyšel z toho, že rozkaz ministra obrany byl stěžovateli ve smyslu § 72 odst. 1 s. ř. s. oznámen nejpozději v prosinci 2005. Od toho okamžiku běžela dvouměsíční lhůta, v níž mohl stěžovatel podat žalobu proti rozhodnutí správního orgánu. Stěžovatel však žalobu podal až dne 24. 2. 2010, tj. nepochybně po uplynutí dvouměsíční lhůty k jejímu podání. Městský soud v Praze proto správně žalobu pro opožděnost odmítl.

Nejvyšší správní soud se ztotožnil s názorem městského soudu, že v daném případě, kdy bylo zcela evidentní, že žaloba byla podána po uplynutí zákonné lhůty, nebylo třeba vyzývat stěžovatele, aby ve smyslu § 37 odst. 5 s. ř. s. žalobu uvedl do souladu s požadavky soudního řádu správního. Takováto výzva k doplnění či opravě žaloby by v tomto případě neměla smysl, protože nebylo možné očekávat, že by opravená žaloba byla způsobila projednání, tedy že soud by o ni mohl věcně rozhodovat a posuzovat oprávněnost žalobních tvrzení. To, že stěžovatel nebyl vyzván k odstranění vad podání nemělo za následek nezákonné rozhodnutí o odmítnutí žaloby, jak se stěžovatel mylně domnívá, protože i po odstranění vad podání by i případná formálně bezvadná žaloba musela být pro opožděnost odmítnuta.

Nejvyšší správní soud z výše uvedených důvodů neshledal kasační stížnost důvodnou, a ve smyslu § 110 odst. 1 s. ř. s. ji zamítl.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, proto mu právo na náhradu nákladů nenáleží. Toto právo by náleželo žalovanému, protože však žalovaný žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné náklady, jež by mu vznikly a jež by překročily náklady jeho běžné administrační činnosti, ze spisu nezjistil, rozhodl tak, že žalovanému se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

Ustanovená advokátka stěžovatele JUDr. Pavlína Urbancová k výzvě Nejvyššího správního soudu nevyčíslila svoji odměnu za zastupování stěžovatele, byla jí proto tato odměna přiznána podle obsahu spisu. Z obsahu spisu vyplývá, že uvedená advokátka podala kasační stížnost, za níž jí náleží odměna v částce 2100 Kč s připočtením jednoho režijního paušálu ve výši 300 Kč, tj. 2400 Kč.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. října 2010

JUDr. Bohuslav Hnízdl
předseda senátu